

15. SITUAČNÍ ZPRÁVA OCHRANA RÉVY VINNÉ

ve vinařské oblasti

Morava

v 33. týdnu

(15.8.2011 – 21.8.2011)

Choroby

Plíseň révy

V průběhu minulých období byly zjištěny na většině lokalit ojedinělé výskyty choroby, Významné výskyty byly zaznamenány pouze na několika lokalitách. Pokračujte ve sledování výskytů choroby.

Potřeba dalších ošetření by mělo být stanovena podle některé z metod krátkodobé prognózy (Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím k průběhu splnění podmínek pro infekce a výskytům choroby.

*Pokud je využívána pro usměrnění ochrany metoda krátkodobé prognózy a signalizace ošetření SHMÚ Bratislava (dle Šteberly), sledují se od 1. května srážky a kumulativní úhrn srážek se vynáší k **15. květnu** jako první údaj do prognostického grafu. Toto datum je termínem zahájení platnosti prognostického grafu. Další hodnoty se vynášejí do grafu pravidelně po týdnu a celková hodnota představuje sumu týdenních úhrnů dešťových srážek. Před květem se ošetřuje, pokud se křivka sumy týdenních úhrnů srážek dostane do oblasti kalamitního výskytu (nad křivku A), nebo pokud se křivka kumulativních úhrnů srážek pohybovala nejméně po dobu 2 týdnů v oblasti sporadicko-kalamitního výskytu (mezi křivkami B a A) nebo při zjištění prvního výskytu choroby. Po odkvětu doporučuje metoda provést obligátně 2 ošetření (interval 10–14 dnů).*

Na většině sledovaných lokalit se křivka týdenních úhrnů srážek pohybuje v oblasti sporadicko-kalamitního výskytu. Na lokalitách, kde se křivka týdenních úhrnů srážek pohybuje v oblasti nekalamitního nebo sporadicko-kalamitního výskytu, metoda další ošetření již nedoporučuje.

Na lokalitách s vysokými lokálními srážkami, zejména v posledních obdobích, dosáhla křivka srážkových úhrnů oblasti kalamitního výskytu. Na těchto lokalitách by mělo být prováděno po dobu setrvání křivky v oblasti kalamitního výskytu pravidelné ošetřování.

Kritická hodnota sumy týdenních úhrnů srážek od 1.5. pro dosažení oblasti kalamitního výskytu (nad křivkou A) v tomto období je 293 mm.

Od fáze bobule velikosti hrachu může dojít k napadení hroznů jen přes třápinu nebo stopečky bobulí. V období počátku zrání (zaměkání) končí vnímavost hroznů k napadení. Nadále však může docházet k infekcím listů.

Dle předpovědi bude v tomto období proměnlivé počasí, nejtepleji bude uprostřed a na konci období. Lokální dešťové srážky budou na počátku a v druhé polovině období.

Pro poslední ošetření proti plísni révy jsou vhodné především měďnaté fungicidy (Cuprocaffaro, Cuprocaffaro Micro, Cuproxat SC, Champion 50 WP, Flowbrix, Funguran-OH 50 WP, Kocide 2000, Kuprikol 50, Kuprikol 250 SC).

Upozorňujeme na nutnost dodržení stanoveného limitu množství mědi (2 kg/ha/rok, viz tabulka).

Měďnaté fungicidy nejlépe zajistí ochranu starých listů, zlepšují vyžrávání révy a příznivě ovlivňují zdravotní stav a u modrých odrůd i vybarvení vína.

Obvykle doporučené intervaly mezi ošetřeními:

kontaktní přípravky - dithiokarbamáty Dithane M 45, Dithane DG Neotec, Novozir MN 80 New, Polyram WG 7–10 dnů, ftalimidy Captan 50 WP, Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Merpan 50 WP, Merpan 80 WG 7–10 dnů, měďnaté fungicidy Cuprocaffaro, Cuprocaffaro Micro, Cuproxat SC, Flowbrix, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP, Kocide 2000, Kuprikol 50, Kuprikol 250 SC 7–10 dnů, strobiluriny a jejich kombinace Cabrio Top, Quadris, Quadris Max 8–12 dnů, kombinované přípravky Curzate M, Curzate Gold, Drago 8–10 dnů; Acrobat MZ, Electis, Fantic F, Melody Combi 65,3 WG, Mildicut, Pergado F, přípravky typu Ridomil a Tanos 10–14 dnů; Aliette Bordeaux, Profiler a Verita 10–16 dnů (pokud není snížena citlivost patogenu - nástup rezistence).

Doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u plísně révové jsou ohroženy:

- Fenylamidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – v současné době přípravky na bázi metalaxylu-M (typ Ridomil) a benalaxylu-M (Fantic F). V rámci skupiny cross-rezistence.
- QoI fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Quadris, Quadris Max), fenamidone (Verita) a famoxadone (Tanos 50 WG). V rámci skupiny cross-rezistence.
- Qil fungicidy (střední až vysoké riziko vzniku rezistence) – cyazofamid (Mildicut).
- CAA fungicidy (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – dimethomorph (Acrobat MZ), iprovalicarb (Melody Combi 65,3 WG), mandipropamid (Pergado F). V rámci skupiny cross-rezistence.
- Další účinné látky ohrožené vznikem rezistence (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – cymoxanil (typ Curzate a Tanos 50 WG) a zoxamide (Electis), (velmi nízké riziko vzniku rezistence) - fosetyl - Al (Aliette Bordeaux, Mikal M, Verita); (riziko není definováno) - fluopicolide (Profiler),

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- **Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace**
- **Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení**
- **Používat preventivně (kurativně jen ve zdůvodněných případech, ne QoI fungicidy)**
- **Dodržovat doporučení k použití včetně dávky**

Fenylamidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 2–4x (dle přípravku). Vzhledem k tomu, že byla v ČR prokázána rezistence plísně révové, doporučujeme

použít maximálně 2x v průběhu vegetace a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Qol fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x (jen kombinace). Vzhledem ke zjištění výskytu rezistence plísně révové v ČR doporučujeme použít maximálně 2x za vegetaci a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

CAA fungicidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 4x. Při více násobném použití po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Padlí révy

V předchozích dvou obdobích byly zjištěny na některých lokalitách další výskyty choroby. Šlo především o projev infekcí, k nimž došlo za příznivého počasí v minulých obdobích. U pozdních odrůd však může stále docházet k dalšímu šíření.

V minulém období byly nepříznivé podmínky pro šíření padlí (chladné počasí). Dle předpovědi bude v tomto období proměnlivé počasí, nejtepleji bude uprostřed a na konci období. Lokální dešťové srážky budou na počátku a v druhé polovině období.

V současné době nastupuje podle odrůd a lokalit fáze počátku zrání (zaměkání). V tomto období končí vnímavost hroznů k novému napadení. Vzhledem k trvalé vnímavosti hroznů pozdních náchylných odrůd k napadení je vhodné použít pro poslední ošetření rizikových porostů (náchylná odrůda, výskyt choroby) **intenzivní přípravky Falcon 460 EC, Impulse Super, IQ-Crystal, Talendo, Vivando nebo **strobiluriny**, včetně jejich kombinací a ošetřovat v prodlouženém intervalu.**

Ostatní porosty již není třeba ošetřovat.

V případě zjištění významnějších výskytů je vhodné použít eradikativně působící fungicid, především **Falcon 460 EC, Impulse Super nebo **Karathane New**. Použití je možné i pomocné prostředky **Cocana** nebo **HF Mycol**.**

Obvykle doporučované intervaly mezi ošetřeními:

přípravky na bázi elementární síry (Kumulus WG, Sulikol K, Sulikol 750 SC), meptyldinocap (Karathane New), DMI fungicidy (Domark 10 EC, Emerald 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Topas 100 EC) (5)7–10 dnů, strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG), Falcon 460 EC, Impulse Super, IQ-Crystal, Talendo a Vivando 10–14 dnů.

Upozorňujeme na ukončenou registraci přípravku Karathane LC, použití bylo možné jen do 31.7.2011 a skončení povolení k použití přípravku Prosper, který bylo možné použít jen do 15.8.2011!

Významnou součástí ochrany proti padlí jsou preventivní pěstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně přiměřeného odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost k napadení (zejména harmonická výživa – nepřehnojit dusíkem).

Doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u padlí révového jsou ohroženy:

- Qol fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG). V rámci skupiny cross-rezistence.
- DMI fungicidy (SBI fungicidy skupina I) (střední riziko vzniku rezistence) – Domark 10 EC, Emerald 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Topas 100 EC. V rámci skupiny cross-rezistence.
- Quinoxifen (střední riziko vzniku rezistence) - IQ-Crystal a proquimazid - Talendo. Možnost cross-rezistence.
- Spiroxamin (SBI fungicidy skupina II) (střední riziko vzniku rezistence) – Falcon 460 EC,
- Metrafenone (nízké riziko vzniku rezistence) – Vivando

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- **Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace**
- **Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení**
- **Používat preventivně (eradikativně jen výjimečně spiroxamin)**
- **Dodržovat doporučení k použití včetně dávky**

Qol fungicidy (strobiluriny) - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x. Doporučujeme po 2 ošetřeních přerušit sled a použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

DMI fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3–4x. Vzhledem ke snížené citlivosti padlí révového v podmínkách ČR doporučujeme použít maximálně 3x a po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Šedá hniloba hroznů révy

V současné době postupně nastupuje, podle odrůd a lokalit, fáze počátku zrání (zaměkání).

Ve fázi počátku zrání (zaměkání), kdy začíná období zvýšené citlivosti hroznů k infekci, je třeba zahájit ošetřování porostů náchylných odrůd proti šedé hnilobě. Termíny ošetření je třeba stanovit s přihlédnutím k aktuální předpovědi počasí. Vzhledem k preventivní účinnosti všech doporučených přípravků je nejvhodnější ošetření provádět před příchodem významných dešťových srážek.

Dle předpovědi bude v tomto období proměnlivé počasí, nejtepleji bude uprostřed a na konci období. Lokální dešťové srážky budou na počátku a v druhé polovině období.

Pokud bude ošetřováno proti šedé hnilobě jednou, lze použít kterýkoliv z doporučených přípravků **Minos, Mythos 30 SC nebo **Pyrus 400 SC** (OL 21 dnů), **Rovral Aquaflo** (OL 14 dnů), **Thiram Granuflo** (OL 28 dnů) nebo **Teldor 500 SC** (OL 14 dnů), případně **Solfobenton DC** (OL 10 dnů).**

V případě předpokládaných dvou, případně více ošetření, upřednostněte pro první ošetření přípravky *Thiram Granuflo* nebo *Minos, Mythos 30 SC* a *Pyrus 400 SC*. Pro případná další ošetření jsou vhodné především *Rovral Aquaflo* nebo *Teldor 500 SC*, použít je možno i *Minos, Mythos 30 SC* nebo *Pyrus 400 SC*.

Přípravky *Minos, Mythos 30 SC* a *Pyrus 400 SC* jsou současně účinné i proti bílé hnilobě.

Pokud dojde od fáze počátku zaměkání k poškození hroznů krupobitím, je třeba neodkladně provést ošetření proti hnilobám.

Předpokladem dobré účinnosti fungicidů proti šedé hnilobě je kvalitní ošetření zóny hroznů!

Při stanovení termínu ošetření ve fázi počátku zrání zohledněte dobu účinnosti předchozího ošetření fungicidem se současnou (*Melody Combi 65,3 WG*) nebo vedlejší účinností proti šedé hnilobě (*Cabrio Top, Discus, Fantic F, Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Pergado F, Profiler, Quadris, Quadris Max, Ridomil Gold Combi Pepite, Zato 50 WG*).

Výskyty šedé hniloby významně podporují zahuštění porostů (déletrvající ovlhčení, vyšší vlhkost vzdušná), nevyrovnaná výživa (zejména nadbytek dusíku a nedostatek vápníku) a poškození hroznů (především obaleči, kroupy).

Významnou součástí ochrany proti šedé hnilobě jsou preventivní pěstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně přiměřeného odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost hroznů k napadení.

Živočišní škůdci

Hálčivec révový

Sledujte výskyty škůdce (poškození porostů).

V tomto období je vhodný termín pro letní ošetření významně napadených porostů před přechodem zimních samiček (deutogyne) do zimních úkrytů.

K ošetření lze použít specifické akaricidy *Omite 570 EW* (OL 28 dnů) nebo *Sanmite 20 WP* (OL 14 dnů).

V systémech integrovaného pěstování nelze použít přípravek *Magus 200 SC* (úč.l. fenazaquin)!

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovin - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://www.ekovin.cz> (prognostické zprávy, aktuální nálet obalečů)

Státní rostlinolékařská správa

<http://eagri.cz/public/app/srsmapa> (mapové výstupy)

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismsy/aktualni-informace-o-vyskytu-so-a-poruch/monitorovaci-zpravy-2011/>

<http://www.srs.cz/meteo/app> (prognózy - SET; popisy ŠO - Škůdci; Choroby)

Ostatní informace

Informace o povolení vyššího počtu ošetření

Svaz vinařů ČR, o.s. i Ekovín, o.s. požádali v loňském roce, vzhledem k mimořádnému průběhu počasí a ohrožení porostů houbovými chorobami, o povolení vyššího počtu ošetření než 6x v průběhu vegetace (výjimka z Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění).

Na základě této žádosti Mze ČR povolilo od letošního roku změnu, která umožňuje až 8 ošetření, při sankci za každé další ošetření nad NV č. 79/2007 Sb., v platném znění, původně stanovený limit (6 ošetření).

Při 7 ošetřeních bude krácena dotace o 25 % a při 8 ošetřeních o 50 %.

Poznámka k dávkování přípravků na ochranu rostlin

Od počátku kvetení (BBCH 61) je třeba používat i u přípravků s odstupňovaným dávkováním (pokud není doporučeno další odstupňování dávky) plnou doporučenou dávku přípravku.

Nově povolené přípravky

Karathane New (meptyldinocap 350 g/l; formulace EC)

Přípravek nahrazuje dosud používaný Karathane LC (dinocap). Vykazuje specifickou účinnost proti padlím a má preventivní i dobrou eradikativní účinnost. Učinkuje kontaktně. Není ohrožen rezistencí.

Karathane New se používá do fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,25 l v max. 500 l vody/ha (minim. koncentrace 0,25 %) a od fáze BBCH 61 (počátek kvetení) v dávce 0,5 l v max. 1000 l vody/ha. Při preventivním použití účinkuje krátkodoběji (interval (5)7–10 dnů). Při eradikativním použití je třeba ošetření alespoň 2x v intervalu 3–4 dny opakovat. Přípravek je možno použít max. 4x, v IP max. 2x v průběhu vegetace. Ochranná lhůta 21 dní.

Držitel rozhodnutí o registraci Dow AgroScience, s.r.o.

Prosper byl povolen dle § 37. odst. 2 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění jako neregistrovaný přípravek k ochraně révy proti padlí na dobu 120 dní (od 15.4. do 15.8.).

Použití měďnatých fungicidů

Přípravek	Účinná látka	Obsah Cu	Dávka přípravku (kg/ha x l/ha)	Dávka Cu (g/ha)	Přípustný počet ošetření
Aliette Bordeaux	oxichlorid Cu (+fosetyl- Al)	250 g/kg	4 kg	1000	2
Cuproxat SC	zásaditý síran Cu	190 g/l	5 l	950	2
Champion 50 WP	hydroxid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Cuprocaffaro	oxichlorid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Cuprocaffaro Micro	oxichlorid Cu	375 g/kg	1,75 kg 3,50 kg	656,2 1312,5	1-2 ** (2x do 2,6 kg)
Flowbrix	oxichlorid Cu	380 g/l	1,25-1,5 2,5-3,0 l	475-720 950-1140	1-2 (2x do 2,6 l)
Funguran-OH 50 WP	hydroxid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Kocide 2000	hydroxid Cu	35%	2,5-3,75 kg	875-1315	1-2 (2x do 2,8kg)
Kuprikol 50	oxichlorid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Kuprikol 250 SC	oxichlorid Cu	25%	6-8 l	1500-2000	1 *
Ridomil Gold Plus 42,5 WP	oxichlorid Cu + (metalaxyl-M)	400 g/kg	3,5 - 4 kg	1400-1600	1 *

* Přípravky s vyšším obsahem mědi (Cuprocaffaro, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP. Kuprikol 50) mohou být použity pouze 1x v max. dávce 4 kg/ha.

** Přípravek Cuprocaffaro Micro lze použít 2x při snížené dávce do 2,6 kg/ha; i tato dávka zajistí dobrou účinnost. Při jiném uspořádání dávkování je třeba respektovat celkovou dávku maximálně 5,2 kg/ha/rok.

Při rozhodování o termínu použití měďnatého fungicidu by mělo být zohledněno maximální využití účinnosti na plíseň révy a uplatnění vedlejšího vlivu na zpevnění pletiv, které může zlepšit vyžrání a tak zvýšit odolnost k mrazu (pozdní použití). Nejefektivnější použití měďnatého fungicidu je využití vysoké a dlouhodobé účinnosti k ochraně starých listů (ukončený růst) proti plísni révy. Současně je příznivě ovlivněno i vyžrávání réví a rezidua mědi mohou také příznivě ovlivnit zdravotní stav a kvalitu vína.